

KESKKONNAAMET

Kalmer Poopuu
vallavanem
Salme Vallavalitsus
vald@salmevald.ee

Teie 01.02.2017 nr 7-6/27-1

Meie 21.02.2017 nr 6-5/17/2011-2

**Seisukoht Anseküla Vallimaa maaüksuse
detailplaneeringu keskkonnamõju
strateegilisest hindamise vajalikkuse kohta**

Austatud Kalmer Poopuu

Küsisite Keskkonnaameti seisukohta Anseküla Vallimaa kinnistu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse kohta. Esitasite selleks OÜ Clanga poolt koostatud töö „Eksperthinnang Vallimaa kinnistule (72101:002:0302) planeeritud taristu mõjude kohta merikotka elupaiga seisundile“ (koostanud Renno Nellis) ning OÜ Alkranel poolt koostatud tööd „Saare maakonnas Salme vallas asuva Vallimaa kinnistu (72101:002:0302) ehituskeeluvööndi vähendamise eksperthinnang“ ja „Salme vallas Ansekülas Vallimaa kinnistu (72101:002:0302) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhinnang“ (edaspidi nimetatud *eelhinnang*). Eelnevalt on Keskkonnaamet 06.06.2016 kirjas nr 6-5/16/176-2 ja 17.01.2017 kirjas nr 6-5/17/1200 palunud esitada keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud *KeHJS*) § 33 lg 6 kohase seisukoha andmiseks KeHJS § 33 lõigetele 3, 4 ja 5 vastav eelhinnang.

Keskkonnaamet on tutvunud OÜ Alkranel koostatud eelhinnanguga, mille koostamisel on lähtunud Renno Nellise ekspertarvamuses toodud soovitusel, et mõjusid Anseküla merikotka edukale pesitsemisele on võimalik minimeerida, kui rajada kámpingukompleks kotkapesast vähemalt 400 m kaugusele. Selle seisukoha alusel on muudetud eelhinnangus olevat eskiislahendust ning 10 kámpingumaja koos administratiivhoonega on kavandatud Vallimaa maaüksuse mereääres oleva lagendiku põhja-loode nurka merepiirist ca 80 m kaugusele. Kavandatud on ka uus juurdepáasutee Vallimaa maaüksuse põhjapiiri lähedale.

Koostatud eelhinnang vastab Keskkonnaameti hinnangul KeHJS § 33 lõigetele 3, 4 ja 5. Eelhinnangus on leitud, et kohalikul omavalitsusel ei ole vajadust keskkonnamõju strateegilist hindamist (edaspidi nimetatud *KSH*) algatada, sest tuginedes eelhinnangu ptk-s 5 ja lisas 1 ning 3 toodud infole, ei too kavandatud tegevus endaga kaasa piiriülest keskkonnamõju, olulist mõju kaitstavatele loodusobjektidele ega Natura 2000 aladele. Eelhinnangus leitakse, et alal esinevaid loodusvarasid kasutatakse minimaalses mahus, pinnavorme ei muudeta, tegevuse mõju märgaladele ja veekogudele puudub, esineb väheoluline mõju metsale seoses väikesemahuliste raietöödega olemasoleva metsatee puhastamisel ja juurdepáasutee rajamisel. Samuti ei ole ette náha olulisi mõjusid pinnasele, kultuuripárandile, kliimamuutusele ega varale ning mõjusid seoses vibratsiooni, valguse, soojuse, energiamahukuse ja kiirgusega. Tegevusega ei kaasne ülemáarast jáätmeteket, mis vajaks erikáitlemist. Eelhinnangu kohaselt tuleb arvestada ptk-s 5.3 toodud leevendavaid meetmeid.

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Keskkonnaamet nõustub eelhinnangu järeldestega, kuid esitab järgmised märkused eelhinnangus toodud väidetele:

1. Eelhinnangus on väidetud, et tegevusega mõjutatakse vaid mereäärset looduslikku rohumaad ca 600 m² ulatuses. Keskkonnaameti hinnangul on tegemist ilmselgelt alahinnanguga, sest kui arvestada ka hoonete vahelist tuleohutuskujat (8 m), siis on minimaalseks teenindusmaaks ühel kämpingumajal vähemalt 4 m ja mõjutatava ala suurus tuleb minimaalselt 1000 m² koos administratiivhoonega. Seda ei ole hinnangu andmisel arvestatud. Lisaks nt ei ole arvestatud seda, et eelduslikult on teenindusmaa (sh muruniidukiga niidetav ala) oluliselt suurem (nt lõkkekoha rajamine, juurdepääsutagamise merele jmt). Seega looduskooslusi kahjustatakse kindlasti suuremal alal kui seda on 600 m². Lisaks leitakse, et tallamiskoormus on minimaalne. Arvestades seda, et mõjuala on oluliselt suurem, saab pidada ka tallamiskoormuse mõju suuremaks. Näiteks arvestab Keskkonnaamet tallamismõjuna ka seda, et kui inimesed lähevad rannikualale jalutama, siis tallamiskoormus rannikukooslustele kasvab. Kindlasti ei saa tallamiskoormusena arvestada vaid Vallimaa maaüksusel olevate kooslustega. Tallamiskoormuse mõju 10 kämpinguga kompleksil on kindlasti suurem kui ühel ajaloolise talu taastamisel elamukoha rajamise eesmärgil. Lisaks ei loe Keskkonnaamet loodusliku rohumaat niitmist (murutraktoriga) rannikukoosluste säilimist tagavaks (võsastumist vähendavaks) aspektiks nii nagu eelhinnangus seda on väidetud.
2. Eelhinnangus leitakse, et kämpingukompleksi rajamine mereäärsele lagendikule on positiivse mõjuga muuhulgas seetõttu, et aitab säilitada maaüksuse ehituskeeluvööndist välja jäävat metsamaad. Keskkonnaamet selle seisukohaga ei nõustu, sest metsa säilitamine sõltub maaomaniku huvidest. Näiteks ei saa Keskkonnaamet nõustuda ehituskeeluvööndi vähendamisega selleks, et säilitada ehituskeeluvööndist välja jäävat metsamaad. Keskkonnaamet lähtub ehituskeeluvööndi vähendamisel siiski ranniku kaitse-eesmärkidega ehituskeeluvööndi ala ulatuses. Kui omanik soovib maaüksusele jäävat metsamaad majandada, saab ta seda teha vastavalt metsaseadusele. Juhul, kui Keskkonnaamet nõustub ehituskeeluvööndi vähendamisega mereäärsele lagendikule ehitamiseks, ei saa Keskkonnaamet keelata maaüksusele jääva metsa majandamist (sh lõppraiate tegemist), kui see tegevus on kooskõlas metsaseadusega.
3. Keskkonnaamet nõustub eelhinnangus toodud seisukohaga, et kavandatud tegevusel puudub mõju Kura kurgu hoiualale ja samanimelisele Natura 2000 võrgustiku linnualale, sest kavandatud tegevus peab vastama seadustega etteantud normatiividele, nt tuleb tagada prügiveedu, kogumismahuti vastavus seadustele jmt. Samuti puudub mõju kämpingukompleksi ehitamisel või hoiualast väljajääva looduskoosluste kahjustamisel kui arvestada lindude pesitsemisajaga. Samas on eelhinnangus üsna pealiskaudselt hinnatud võimalikku kaasnevat inimtegevuse mõju, nt mereala aktiivsem kasutamine. Võib eeldada, et ranna-ala korrastatakse ning seda kasutatakse ka supuskohana, rajatakse paadisild koos paadisõidu võimalusega. Nendel tegevustel võib aga olla mõju lindude pesitsemisele ja need võivad häirida rändlinde. Kura kurgu hoiuala kõnealuse ala lähipiirkonnas kaitsealuste linnuliikide pesitsemiskohti Keskkonnaregistri andmetel ei esine, samas ei välista see nende esinemist sellel alal. Keskkonnaamet on seisukohal, et tegevusega kaasnev mõju eeldatavalt ei ole oluline, et hakkaks hoiuala kaitse-eesmärkide soodsat seisundit mõjutama, samas sõltub see suuresti ka kämpingukompleksi kasutusintensiivsusest, mille kohta Keskkonnaamet käesolevaga seisukohta anda ei oska.

Eeltoodust tulenevalt ning lähtudes Vallimaa maaüksusele planeeritavast kämpingust, alal ja selle lähiümbruses asuvatest loodusväärtustest, koostatud eelhinnangust ja eeldatavatest keskkonnamõjudest, leiab Keskkonnaamet KeHJS § 2(3) lg 2 ja § 33 lg 6 alusel, et kavandatud tegevus ei avalda eeldatavalt olulist keskkonnamõju ja ei ole vajadust algatada KSH. Lõpliku kaalutletud otsuse KSH algatamise või algatamata jätmise kohta teeb KeHJS § 34 lg 2 alusel strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja. Kui KSH algatatakse või jäetakse

algatamata KeHJS § 33 lg 2 nimetatud strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise korral, lisatakse otsusele asjakohane põhjendus vastavalt KeHJS § 35 lg 3.

Keskkonnaamet peab veelkord oluliseks mainida, et ehituskeeluvööndi vähendamiseks nõusoleku andmise menetlus on Keskkonnaametis omaette protsess, mille käigus tehakse kaalutusotsus vastu võetud detailplaneeringu alusel vastavalt looduskaitseseaduse (edaspidi nimetatud LKS) § 40 lg 1. LKS § 40 lg 1 kohaselt võib ranna ja kalda ehituskeeluvööndit suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (LKS § 34).

Peame vajalikuks selgitada ka seda, et ehituskeeluvööndi vähendamise protsess ning keskkonnamõjude hindamine toimuvad erinevatel alustel. KSH aluseks on KeHJS-s toodud kriteeriumid, mille kohaselt tuleb tuvastada, kas kavandatud tegevus ületab piirkonna keskkonnataluvust ning esineb oluline keskkonnamõju. Seda mõju eeldatavalt kavandatud tegevusel ei ole, nagu ka eelhinnangus on leitud. Nagu eespool selgitasime, siis ehituskeeluvööndi vähendamise üle otsustamisel lähtutakse LKS § 40 lg 1 sätestatud tingimustest: arvestatakse ranna ja kalda kaitse eesmärke ning lähtutakse taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Neid aspekte analüüsides lähtub Keskkonnaamet muuhulgas laiemast piirkonnast, kui seda on üks konkreetne detailplaneeringu ala ning aluseks võetakse laiem teemade valdkonna, kui seda KeHJS-is sätestatud on. Näiteks hinnatakse ehituskeeluvööndi vähendamise puhul lisaks keskkonnakaitselistele aspektidele ka asustuse ja maaüksuse paiknemist veekogu ääres, tegevuse mõju kallasrajale jmt. Seega ka juhul, kui Keskkonnaamet on eelnevalt andnud seisukoha, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju ja KSH algatama ei pea, ei tähenda see seda, et tegevus oleks ka kooskõlas ranna kaitse-eesmärkidega. Hoolimata eelhinnangus sätestatust võib Keskkonnaamet keelduda ehituskeeluvööndi vähendamisega nõustumisest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Kalda
keskkonnakorralduse spetsialist
keskkonnakasutuse juhtivspetsialisti ülesannetes
Lääne regioon

Kätlin Kallas 452 7761
katlin.kallas@keskkonnaamet.ee

Allar Liiv 452 7766
allar.liiv@keskkonnaamet.ee